

Zpráva o případech, v nichž nebylo dosaženo nápravy ani postupem podle § 20 zákona o veřejném ochránci práv

Podle ustanovení § 24 odst. 1 písm. b) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, informuji Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky o případech, v nichž se mi nepodařilo dosáhnout dostatečných opatření k nápravě ani cestou vyrozumění nadřízeného úřadu či vlády nebo informováním veřejnosti o zjištěných ze šetření podle § 20 zákona o veřejném ochránci práv.

A. (Ne)zákonnost uložené pokuty cyklistce (sp. zn. 5170/2016/VOP)

Vedla jsem šetření vůči Krajskému ředitelství policie Zlínského kraje a Policejnímu prezidiu ve věci zákonnosti uložení blokové pokuty a následného prošetření stížnosti na postup policisty.

Stěžovatelka (ročník narození 1944) jela dne 26. května 2016 kolem 7:45 hod na jízdním kole do kostela a při odbočování vpravo se lekla protijedoucího vozidla, seskočila z kola a špatně došlápla, přičemž si zlomila kotník a upadla na zem. Řidič vozidla si nehody patrně ani nevšiml, protože na místě nezastavil a ani žádný jiný účastník provozu na pozemních komunikacích nebyl událostí jakkoli dotčen.

Po telefonátu nepřímého svědka nehody se na místo dostavila hlídka Policie ČR, která situaci zadokumentovala a do záznamů mj. uvedla, že na vozovce jsou drobné nesouvislé nerovnosti vzniklé vydrolením živичného povrchu, který byl v tomto místě již několikrát opravován. Za 4 dny stěžovatelku v nemocnici, kde se zotavovala po operaci kotníku, kontaktoval příslušník Policie ČR a vyzval ji k podpisu protokolu o dopravní nehodě a posléze i blokové pokuty ve výši 500 Kč. Jednání policisty byla na pokoji přítomna minimálně jedna další pacientka.

V daném případě jsem konstatovala pochybnosti o naplnění znaků přestupku (nebylo prokázáno, že pád z kola souvisel s nepozorností a nikoli nerovnostmi vozovky; stěžovatelka svým jednáním jen těžko ohrozila zájem společnosti a krom toho újmu utrpěla jen ona sama) a dále jsem označila **praxi ukládání blokových pokut v nemocnici za nevhodnou**, neboť pacienti mají omezenou svobodu svého jednání. Pacienti jsou v cizím prostředí, přítomnost policisty je nečekaná, nemají možnost přípravy obhajoby a promyšlení všech důsledků, což může vést k tomu, že podepíší blokovou pokutu jen proto, aby tento nepříjemný nebo nekomfortní zážitek pominul.

Pochybení jsem dále shledala v postupu stížnostních orgánů při prošetřování stížnosti na chování policisty, když nedošlo k pokusu o dohledání pacientky, která byla přímým svědkem událostí v nemocnici.

Krajský ředitel ani policejní prezident se se mými závěry neztotožnili a v postupu Policie ČR nespátřují žádné pochybení. Proto jsem v listopadu 2017 rovněž využila svého sankčního oprávnění a o případu informovala veřejnost.

Jelikož se v dané věci nepodařilo dosáhnout nápravy ani prostřednictvím sankce, informuji o této skutečnosti Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky.

B. Postup věznice při vyřízení stížnosti (sp. zn. 1792/2016/VOP)

Zabývala jsem se podáním stěžovatele, t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Jiřice (dále jen „věznice“), který mě požádal o prošetření vyřízení jeho stížnosti na zdravotní péči, která byla dotčenou věznicí vyhodnocena jako nedůvodná. Od ředitele věznice jsem si vyžádala kopii kompletní stížnostní dokumentaci.

Jsem přesvědčena, že řádné vyřízení stížnosti zahrnuje naplnění několika dílčích hledisek. Primárním požadavkem je, aby se věznice zabývala všemi námitkami stěžovatele, které jsou obsaženy ve stížnosti. Pouze takovými námitkami se pak mohu zabývat při hodnocení řádnosti postupu věznice při vyřízení stížnosti.

Ze samotného vyřízení stížnosti věznicí je zřejmé, že vyrozumění, které stěžovatel obdržel, je příliš stručné a nereaguje výstižně, srozumitelně a vyčerpávajícím způsobem na námitky stěžovatele, jak požadují principy dobré správy. Mělo by být samozřejmostí a pravidlem, že ředitel věznice vyrozumí stěžovatele o závěrech šetření stížnosti na poskytování zdravotní péče vyčerpávajícím a dostatečně srozumitelným způsobem v souladu se zákonem o zdravotních službách a principy dobré správy. Ve vyřízení stížnosti bych očekávala nejenom závěry, ale i údaje o tom, jakým způsobem ředitel k těmto závěrům dospěl, a o co tedy svá tvrzení opírá. Pokud stěžovatel nenavštívil lékaře, mělo by být ve vyřízení stížnosti uvedeno, že tento závěr věznice získala z tvrzení samotného lékaře, zdravotnické dokumentace a Knihy hlásících se nemocných. Nelze odkázat pouze k tomu, že závěry byly učiněny „na základě provedeného šetření a vyhodnocení dostupných materiálů“.

Ve věci jsem vydala zprávu o šetření, kde jsem jednotlivá pochybení popsala. Vzhledem ke skutečnosti, že ze strany věznice nebyla učiněna žádná opatření k nápravě, jsem následně vydala i závěrečné stanovisko, v němž jsem odboru zdravotnické služby Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR navrhla, aby:

(A) stěžovateli doručil vyřízení stížnosti, ve kterém bude výstižně, srozumitelně a vyčerpávajícím způsobem reagováno na jeho námitky,

(B) metodicky ukotvil poučování vězňů o možnosti podat v případě nesouhlasu s vyřízením stížnosti poskytovatelem (Vězeňskou službou ČR) stížnost k Ministerstvu spravedlnosti.

Tehdejší ředitelka odboru zdravotnické služby MUDr. Kuklová ve svém vyjádření ze dne 11. 1. 2017 odmítla navržená opatření provést, a z tohoto důvodu jsem využila svého sankčního oprávnění a formou sankce informovala ministra spravedlnosti.

Jelikož se v dané věci nepodařilo dosáhnout nápravy ani prostřednictvím sankce, informuji o této skutečnosti Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky.

V Brně dne 31. ledna 2018

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv